

2^ο Ελληνικό Συμπόσιο Φαρμακοεπιδημιολογίας

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το 2ο Ελληνικό Συμπόσιο Φαρμακοεπιδημιολογίας αφιερώνεται στον αείμνηστο
Καθηγητή Ε. Γανωτάκη,
Καθηγητή Ιατρική Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης

19-21 Μαΐου 2017, Thraki Palace Hotel, Αλεξανδρούπολη

16:00 -17.00

ΕΓΓΡΑΦΕΣ

17:00 – 19:00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ- ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ΥΨΗΛΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΚΡΙΣΗΣ: ΑΠΡΟΣΚΟΠΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΜΕ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ, ΚΛΙΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΠΑΡΟΝΟΜΑΣΤΕΣ

Προεδρείο: **Ε. Νένα, Δ. Μακριδάκη , Γ. Καΐσας**

Υπάρχουν προβλήματα πρόσβασης σε νέα Νοσοκομειακά φάρμακα (ορφανά, Φ.Υ.Κ., λοιπά) λόγω εξωτερικού περιβάλλοντος;

Κ. Τσιακιτζής

Πιθανές επιδημιολογικές επιπτώσεις έλλειψης ή διακοπής νέων θεραπειών βάσει βιβλιογραφίας

Χ. Κοντογιώργης

Καινοτόμα Νοσοκομειακά φάρμακα υψηλού κόστους και το πραγματικό κλινικό όφελος

Ι. Πετράκης

Η σπανιότητα των πόρων στο περιβάλλον του Νοσοκομείου: ορισμένες προτάσεις για τη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας

Κ. Αθανασάκης

19.00-21.00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Με την Επιστημονική Εταιρεία Σπάνιων Παθήσεων και Ορφανών Φαρμάκων

Προεδρείο: **Γ. Κολιός - Α. Αυγερινός- Α. Κυριακούδη**

Πρόσβαση Ασθενών με Σπάνια Πάθηση στα Ορφανά Φάρμακα

Α. Αυγερινός

Διάγνωση και Θεραπεία της Νόσου Gaucher. Ο Ρόλος του Παιδιάτρου

Ε. Μανταδάκης

Διάγνωση και Θεραπεία της Νόσου Fabry. Ο ρόλος του νεφρολόγου

Π. Κρίκη

Σύνδρομο Βραχέος Εντέρου-νεώτερες θεραπευτικές προσεγγίσεις

Γ. Κολιός

21.00 ΤΕΛΕΤΗ ΕΝΑΡΞΗΣ

Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Υγείας, Δ.Π.Θ.

Πρόεδρος Τμήματος Ιατρικής, Δ.Π.Θ.

21.30- ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Προεδρείο: Γ. Κολιός - Θ. Κωνσταντινίδης-Α. Τερζής

Αξιολόγηση της Τεχνολογίας Υγείας και Αποτίμηση της Φαρμακευτικής Καινοτομίας:
μια Απόπειρα Σύζευξης Φαρμακοεπιδημιολογίας και Οικονομικών της Υγείας.

Ι. Κυριόπουλος Καθηγητής Ε.Σ.Δ.Υ

09.00-11.00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΘΗΡΟΣΚΛΗΡΩΣΗΣ:

«Φαρμακοεπιδημιολογία και παράγοντες καρδιαγγειακού κινδύνου»

Προεδρείο: **Ε. Μανωλόπουλος, Α. Τερζής, Κ. Θεοδοσιάδης**

Διχογνωμίες στη Διάγνωση, τη Θεραπεία και τις Κατευθυντήριες Οδηγίες της Υπερτάσεως

Β. Κώσης

Ελληνικό Μητρώο Καταγραφής Ασθενών με Οικογενή Υπερχοληστερολαιμία - Νεώτερες Κατευθυντήριες Οδηγίες

Ν. Κατσιώκη

Σχέση Οφέλους-Κόστους της Θεραπείας με Αναστολείς PCSK9

Κ. Τζιόμαλος

11.00-11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ-POSTER SESSION

11.30-14.00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ -ROUND TABLE

PHARMACOEPIDEMIOLOGY: THE QUESTION IS, 'WHAT IS THE QUESTION?

Προεδρείο: **Αικ. Αλεξίου-Χατζάκη, Ε. Μαλτέζος, Θ. Σκλαβιάδης**

A Review of pharmacoepidemiology, and an applied example: Pioglitazone and Bladder Cancer Risk?

Prof. B. Strom

Internal validity, external validity or both? Randomising within routine healthcare data

Prof. T. McDonald

Pharmacoepidemiology in Mental Health – Big Opportunities, Big Challenges"

Prof. T. Gerhard

14.00-16.00 ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ –ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ-POSTER SESSION

16.00-18.00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Προεδρείο: **Γ. Κολιός- Σ. Μιχόπουλος Α. Βαλτάς**

Ποια Είναι η Θέση των Νέων Αντι-Ιικών Φαρμάκων στην HCV

Ι. Γουλής

Πότε Πρέπει να Γίνεται Γαστροπροστασία; Ποια η Θέση των Πραζολών;

Γ. Λαζαράκη

Σχολιασμός Συμπεράσματα

Σ. Μιχόπουλος

18.00-18.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ- POSTER SESSION

18.30-19.30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ « Ο ΈΛΛΗΝΑΣ ΑΣΘΕΝΗΣ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΑ»

Προεδρείο: **Ι. Πνευματικός, Α. Τερζής**

Νεότερες θεραπευτικές προσεγγίσεις ασθενών με ΧΑΠ

Λ. Σιχλετίδης

Ο συνδυασμός Ινδικατερόλης και Γλυκοπυρινίου σε σύγκριση με παλαιότερες θεραπείες

Π. Στειρόπουλος,

19.30-21.00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΑ Μ.Υ.ΣΥ.ΦΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Προεδρείο: **Η. Χαλιγιάννης, Ι. Μακρυγιάννης**

Κλινικά Σημαντικές Αλληλεπιδράσεις Μ.Υ.ΣΥ.ΦΑ. με Χορηγούμενη Θεραπευτική Αγωγή

Δ. Κλημεντίδης

Φαρμακοεπιδημιολογικές Επιπτώσεις της Χρήσης Προϊόντων Αυτοθεραπείας από τον Πληθυσμό. Η Εμπειρία του Εξωτερικού"

Ε. Μαρίνος

Εντερικό Μικροβίωμα και Προβιοτικά. Σύγχρονη Θεώρηση και Προοπτικές.

Γ. Κολιός

Η οικονομική διάσταση των Μ.Υ.ΣΥ.ΦΑ. στην Ελλάδα και στον Κόσμο

Π. Ζαρογουλίδης

Παρουσίαση Αποτελεσμάτων Έρευνας για Μ.Υ.Συ.Φα. στην Αλεξανδρούπολη

Β. Γουγούλα

Σχολιαστής: **Κ. Λουράντος**

ΣΑΒΒΑΤΟ 20 ΜΑΪΟΥ 2017

ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ 2

10.30-11.30 WORKSHOP ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΚΕΥΗΣ ΣΤΗΝ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΑ (με την ευγενική χορηγία της NOVARTIS)

Προεδρείο: **Α. Μαλάκης**

Εισπνευστικές συσκευές στην ΧΑΠ, είναι σύμμαχοι για τον ασθενή;

Λ. Σιχλετιδης

17.00-18.00 WORKSHOP ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΚΕΥΗΣ ΣΤΗΝ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΑ (με την ευγενική χορηγία της NOVARTIS)

Προεδρείο: **Ι. Αποστόλου**

Εισπνευστικές συσκευές στην ΧΑΠ, είναι σύμμαχοι για τον ασθενή;

Λ. Σιχλετιδης

10.00-10.30 Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκου: λειτουργία και συμβολή στην ανάπτυξη των φαρμάκων από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ακαδημαϊκούς

Προεδρείο: **Χ. Κοντογιώργης, Σ. Καρακύριος**

Εισηγήτρια: **Α. Ταυρίδου**

10.30-12.30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Προεδρείο: **Ι. Αποστόλου – Α. Τσώνης – Χ. Γιουρτσόγλου**

Επαναληπτική Αναφορά στην Αξία της ΦΕ, Γιατί Πρέπει να Αναφέρουμε ΑΕ και Πώς ; Κάποια Στατιστικά, Νέες Δράσεις/Τεχνολογίες στην Ελλάδα και ΕΕ

Β. Βουλιέρη

Πώς Επιτηρούμε την Ασφάλεια των Φαρμάκων στις Κλινικές Δοκιμές, στις Μετεγκριτικές Μελέτες, Φάρμακο-Επιδημιολογικές Μελέτες
Καριέρα στην ΦΕ στη ΦΒ

Χ. Τσούγκου

12.30-13.00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ-POSTER SESSION

13.00-15.00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Η Επιδημιολογία του Φαρμάκου στην Ελλάδα Τα Χρόνια της Οικονομικής Κρίσης. Το Φάρμακο ως Επιστημονικό Επίτευγμα και ως Κοινωνικό Αγαθό

Προεδρείο: **Θ. Κωνσταντινίδης, Κ. Λουράντος, Α. Λινού**

Έρευνα με Βάση την Αυτόχθονη Γνώση και ο Ρόλος της Φαρμακοεπιδημιολογίας: Η Εμπειρία του Πανεπιστημίου Κρήτης

Χ. Λιονής

Η πολιτική του φαρμάκου στα χρόνια της οικονομικής κρίσης

Ι. Τούντας

Σχολιαστής: **Ι. Κυριόπουλος**

15.00 ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΗΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής: **Α. Τερζής**

Πρόεδροι Επιστημονικής Επιτροπής: **Γ. Κολιός, Θ. Κωνσταντινίδης**

Εκδήλωση Ανοικτή στο Κοινό

11.00-13.00 ΕΜΒΟΛΙΑ: ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ." με τη Συμμετοχή της
Ελληνικής Παιδιατρικής Εταιρείας

Προεδρείο: **Α. Χατζημιχαήλ, Θ. Κωνσταντινίδης, Π. Βάρναλης**

Εμβόλια: Πολλά ή λίγα; Αθώα ή Επικίνδυνα;

Α. Κωνσταντόπουλος

Τα Εμβόλια από τη Σκοπιά της Δημόσιας Υγείας και της Ιατρικής της Εργασίας

Θ. Κωνσταντινίδης

Έχω δικαίωμα να αποφασίζω για το παιδί μου;

Κ. Παντελίδου

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΜΙΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ

Gerhard Tobias Associate Professor, Ernest Mario School of Pharmacy -Institute for Health, Health Care Policy and Aging Research

Mc Donald Thomas Professor of Clinical Pharmacology and Pharmacoepidemiology - University of Dundee

Storm Brian Chancellor, Rutgers Biomedical and Health Sciences, Executive Vice President, Health Affairs

Αθανασάκης Κωνσταντίνος BSChS, BScEcon, MSc, PhD. Ερευνητής τομέα Οικονομικών της Υγείας, Ε.Σ.Δ.Υ

Αλεξίου –Χατζάκη Αικατερίνη: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Φαρμακολογίας Δ.Π.Θ

Αποστόλου Ιωάννης γραμματέας ΔΣ ΦΣΕ

Αυγερινός Αντώνιος Δρ. Φαρμακοποιός, Πρόεδρος Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού

Βαλτάς Απόστολος Αντιπρόεδρος ΠΦΣ

Βάρναλης Παναγιώτης Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Έβρου

Βουλιέρη Βάγια PV Lead Greece/Cyprus/Malta, MSD Greece

Γιουρτσόγλου Χρήστος μέλος ΔΣ ΦΣΕ

Γουγούλα Βασιλική Φοιτήτρια Ιατρικής ΔΠΘ

Γουλής Ιωάννης Αναπληρωτής Καθηγητής Γαστρεντερολογίας Δ Παθολογική ΑΠΘ

Ζαρογουλίδης Παύλος: Ειδικός Επεμβατικός Πνευμονολόγος ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ Α.Π.Θ.

Θεοδοσιάδης Κυριάκος: Πρόεδρος Φαρμακευτικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης

Καΐσας Γεώργιος Φαρμακοποιός, Πρόεδρος ΣΥΦΑ ΕΒΡΟΥ

Καρακύριος Στέφανος μέλος ΦΣΕ

Κατσίκη Νίκη Επιστημονική συνεργάτης, Τμήμα Ιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο

Κλημεντίδης Διαμαντής Φαρμακοποιός, MSc

Κολιός Γεώργιος Καθηγητής Ιατρικής Δ.Π.Θ

Κοντογιώργης, Χρήστος PharmD, PhD. Λέκτορας Ιατρικής Δ.Π.Θ.

Κρίκη Πελαγία Νεφρολόγος, Επικουρική κλάδου ΕΣΥ– Πανεπιστημιακή
Νεφρολογική Κλινική ΔΠΘ

Κυριακούδη Άννα μέλος ΔΣ Φαρμακευτικός Σύλλογος Έβρου

Κυριόπουλος Ιωάννης MD, MPH, MSc, PhD Καθηγητής Ε.Σ.Δ.Υ

Κωνσταντινίδης Θεόδωρος Καθηγητής Ιατρικής Δ.Π.Θ

Κωσταντόπουλος Ανδρέας Πρόεδρος Ελληνικής Παιδιατρικής Εταιρείας, Καθηγητής
Ιατρικής ΕΚΠΑ

Κώσης Βασίλειος Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας, Τμήμα Ιατρικής,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Γ' Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο
Παπαγεωργίου

Λαζαράκη Γεωργία Γαστρεντερολόγος Θεαγένειο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο
Θεσσαλονίκης

Λινού Αθηνά Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ

Λιονής Χρήστος Καθηγητής Γενικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας,
Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Λουράντος Κωνσταντίνος Φαρμακοποιός, Πρόεδρος ΠΦΣ

Μακριδάκη Δέσποινα Κλινική Φαρμακοποιός MSc, Α' Αντιπρόεδρος Ε.Ο.Φ.,
Πρόεδρος Π.Ε.Φ.Ν.Ι.

Μακρυγιάννης Ιωάννης: Γενικός Γραμματέας Πανελληνίου Φαρμακευτικού
Συλλόγου

Μαλάκης Αθανάσιος, ταμίας ΔΣ Φαρμακευτικός Σύλλογος Έβρου

Μανταδάκης Ελπιδοφόρος Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδιατρικής- Παιδιατρικής
Αιματολογίας/Ογκολογίας ΔΠΘ

Μανωλόπουλος Ευάγγελος Καθηγητής Ιατρικής Δ.Π.Θ

Μαλτέζος Ευστράτιος: Καθηγητής / Διευθυντής Β' Πανεπιστημιακή Παθολογική
Κλινική Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Μαρίνος Ελευθέριος Φαρμακοποιός, MSc

Μιχόπουλος Σπύρος Συντονιστής Διευθυντής Γαστρεντερολογικής Κλινικής Γ.Ν.Α.
"Αλεξάνδρα"

Νένα Ευαγγελία Επίκουρη Καθηγήτρια Δ.Π.Θ

Παντελίδου Καλλιρόη Καθηγήτρια Αστικού Δικαίου Νομικής Σχολής ΔΠΘ

Πετράκης, Ιωάννης PharmD, MSc, MPH, PhD. Δ/ντης Πρόσβασης Ασθενών, Οικονομικών της Υγείας και Εταιρικών Υποθέσεων, Takeda Βαλκανίων

Πνευματικός Ιωάννης: Καθηγητής Πνευμονολογίας ΔΠΘ

Σιχλιτίδης Λάζαρος Ομότιμος Καθηγητής Πνευμονολογίας ΑΠΘ

Σκλαβιάδης Θεόδωρος, Καθηγητής Φαρμακευτικής ΑΠΘ

Στειρόπουλος Πασχάλης Επίκουρος Καθηγητής Πνευμονολογίας ΔΠΘ, Πνευμονολογική Κλινική ΔΠΘ, ΠΓΝ Αλεξανδρούπολης

Ταυρίδου Άννα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Δ.Π.Θ.

Τερζής Αναστάσιος Φαρμακοποιός, Πρόεδρος Φ.Σ.Ε.

Τζιόμαλος Κωνσταντίνος Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ

Τούντας Ιωάννης Καθηγητής Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Τσιακιτζής Καρυοφύλλης, PharmD, Phd. Νοσοκομειακός Φαρμακοποιός Γ.Ν.Θ. Παπανικολάου

Τσούγκου Χριστίνα Pharmacist PhV & Product QA Manager Menarini Hellas S.A.

Τσώνης Αθανάσιος μέλος ΔΣ ΦΣΕ

Χαλιγιάννης Ηλίας Φαρμακοποιός, Μέλος ΔΣ ΠΦΣ

Χατζημιχαήλ Αθανάσιος Καθηγητής Ιατρικής, Διευθυντής Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής ΠΓΝ Αλεξανδρούπολης